

Otázka: Klasicismus

Předmět: Dějepis

Přidal(a): Linda Kruntorádová

Klasicismus

- je to umělecký sloh od druhé pol. 18.stol a začátek 19. stol. (1780 – 1830)
- **Klasicismus** – je v podstatě historismus – jde o napodobování starých uměleckých slohů minulosti (jde o krizi umění, měšťané si nejsou schopni vytvořit sloh nový, vlastní).
- **Klasicismus** – je návrat k antice (přes renesanci)
 - šlo o obnovení klasického antického umění (vše je v protikladu dynamickému baroku)

Jiné styly

- Romantismus – návrat ke gotice)P
- seudorenesance (novorenesance) – návrat k renesanci
- Pseudobaroko (novobaroko) – návrat k baroku
- A další.....

Součástí tohoto období je Empír.

- **EMPIR** – z francouzského **EMPIRE - CÍSAŘSTVÍ**
- císařský sloh za vlády Napoleona Bonaparte (začátek 19. stol.)
- je v protikladu proti zdobnému rokoku – stavby jsou přísně souměrné

- geometrické tvary
- střídavá zdobnost (výzdoba se soustředí v tympanonu)
- objev Egypta – zájem, jeho prvky ovlivňují tvorbu nábytku...

ARCHITEKTURA

- Staví se architektura navazující na antické řády (oblíbený je korintský)
- V této době dochází k vykopávkám v římském městě Pompeje – inspirační zdroj
- Architektura má jednoduchý tvar
- Architektura se zesvětšuje
- Upřednostňují se přímky

Zahrady - oblíbené jsou anglické zahrady

- jde o uspořádání keřů a stromů tak, aby tvořily malebné pohledy
- krajina je ale uměle koncipovaná
- součástí krajiny se stávají minarety, umělé vodopády, umělé zříceniny....

FRANCIE

- Francie se stala vedoucí zemí klasicismu. Již v době baroka se zde nejvíce uplatňovalo klasicistní baroko.
- Jde o vládu Ludvíka XVI. (byl popraven s manželkou Marií Antoinetou) a obdobím Velké francouzské revoluce.
- Zde se také v architektuře uplatňuje Empír (Napoleonův sloh)
- **PANTEON** – pohřebiště významných francouzských osobností – Hugo, Zola, Voltaire, Dumas....., je postaven na půdorysu řeckého kříže, má kupoli a portikum (předsíň)
- **VÍTEZNÝ OBLOUK NA NÁMĚSTÍ ÉTOILE V PAŘÍŽI** – inspiruje se římským vítězným obloukem, byl postaven Napoleonem na oslavu svého vítězství u Slavkova
- **VENDOMSKÝ SLOUP** – pamětní sloup, napodobuje římské vítězné sloupy, nechal ho vztyčit Napoleon na počest vítězství bitvy u Slavkova. Je zakončený sochou Napoleona. Trajánův sloup v Římě je mramorový, tento kamenný pobitý bronzovými pláty. Uvnitř je schodiště.

ČECHY

- V Čechách se zakládají nová města (Mariánské Lázně), nové parky (Lednicko-valtický areál), ve městech se staví první činžovní domy.
- **STAVOVSKÉ DIVADLO** (HRABĚCÍ NOSTICOVO, TYLOVO) - jedna z prvních klasicistních staveb v Čechách určená pro širokou veřejnost.
- **DŮM U HYBERNŮ** - vznikl přestavbou kostela, dnes je zde divadlo - má empírové průčelí
- **ZÁMEK KAČINA** - nejvýznamnější empírový zámek v Čechách

DALŠÍ STÁTY

- **KAPITOL VE WASHINGTONU** - místo schůzí sboru Spojených států amerických
- **BRANIBORSKÁ BRÁNA V BERLÍNĚ** - připomíná propyláje na Athénské akropolis, nahoře je kvadriga - čtyřspřeží, představuje bohyní vítězství, která jede na voze, ten táhnou čtyři koně.

SOCHAŘSTVÍ

- Navazuje na antické sochařství. Oblíbené jsou sochy antických bohů, kam se přidá portrét současné osoby.

ANTONIO CANOVA (1757 - 1822)

- Ital- svým dílem navázal na antické sochařství, sám také tvoří z mramoru
- vytváří sousoší a sochy s mytologickými náměty - AMOR A PSYCHE, VENUŠE A MARS, byl považován za obnovitele antické krásy
- stal se osobním sochařem napoleona a jeho rodiny, kde je výrazně idealizoval a stylizoval do podob antických hrdinů
- PAOLINA (SESTRA Napoleona)- jako VENUŠE

- NAPOLEON JAKO HÉROS

MALÍŘSTVÍ

- Klasicistní malba nemůže navazovat na antickou malbu, protože se téměř žádné antické památky nedochovaly a vykopávky v Pompejích jsou v začátcích.
- Inspirují se antickým sochařstvím
- V tomto období je kladen **důraz na kresbu**, barva pouze koloruje
- Malují se hlavně monumentální antické náměty a historické scény.
- Portréty

JACQUES-LOUIS DAVID (1748 - 1825)

- Francouz
- Zakladatel klasicistní malby
- Dvorní Napoleonův malíř – portrétuje ho, zachytil významné události v jeho životě (korunovaci)
- Jeho tvorba je založená na obrysové kresbě a plastické modelaci
- Maluje náměty z řeckých a římských dějin nebo mytologie
- Maluje portréty
- Při tvorbě antických námětů studuje antickou historii, nechává si vyrobit antický nábytek, modelům nechává šít antické modely, o věrnost antice se snažil ve všech detailech..
- Jeho obrazy byly považovány za velmi věrohodné (nejvíce antické – naplněné pravým antickým duchem)
- Kritika jeho akty na obrazech označila za neúnosné a urážející stud
- ÚNOS SABINEK
- ZAVRAŽDĚNÝ MARAT
- NAPOLEON PŘECHÁZEJÍCÍ ALPY

JEAN-AUGUSTE-DOMINIQUE INGRES (1780 - 1867)

- je považován za největšího kreslíře světového malířství

- maluje náměty ve své době oblíbené – mytologické, historické, byl vynikající portrétista
- maluje akty, ve kterých oslavuje krásu ženského těla – TURECKÁ LÁZEŇ

FRANCISCO DE GOYA (1746 - 1828)

- Španěl
- Patří mezi největší světové malíře
- Někdy je považován za zakladatele moderního umění (čerpá z něho impresionismus i expresionismus) – maluje fantaskní vize
- Svou expresivností je protipól k Davidově tvorbě
- Začínal jako návrhář gobelínů, postupně se stal královským malířem
- Když ho ranila mrtvice a ztratil sluch, výrazně to ovlivnilo jeho dílo. Stal se mnohem vnímavější na dění kolem sebe (inkvizice, válka...), dílo je expresivnější
- Vytváří několik grafických cyklů:
 - HRŮZY VÁLKY – drsné realistické scény mučení, otřesným způsobem vylíčil brutality spojené s válkou vedenou Napoleonem
 - ROZMARY (CAPRICHOS) – poukazuje na nešvary morálky církve, společnosti..80 listů, lidské bytosti podobné zvířatům, popraviště, čarodějnice...staženo inkvizicí...
 - BÝČÍ ZÁPASY
- POPRAVA POVSTALCŮ 3.5. 1808 V MADRIDU
- RODINA KRÁLE KARLOSE IV. – jde o oficiální portrét královské rodiny, má však rysy karikatury
- ČERNÉ MALBY – na konci života se stáhl do ústraní, svůj dům si vyzdobil černými malbami – náměty mytologické, čarodějnictví – jde o brutální výjevy, převládají tmavé odstíny
- SATURN POŽÍRÁ SVÉ DĚTI

KRAJINOMALBA - ANGLIE

- Anglie navazuje na holandské krajiny, kdy v obrazech převládá světlo, atmosféra

WILIAM TURNER (1775 - 1837)

- ve svém díle se zaměřil na zemi, moře, vzduch, slunce, oblaka – svým dílem předjímal impresionisty
- s oblibou zpracovával světelné efekty na moři a na obloze
- postupně se odpoutal od pevného tvaru
- mezi první impresionistická díla patří DĚŠŤ, PÁRA A RYCHLOST – zachycuje zde zrakový vjem, obrysy se ztrácejí, používá dělený rukopis, jde o první zobrazení moderní techniky na obraze
- – když maloval bouři na moři – nechával se připoutat ke stožáru

JOHN CONSTANBLE (1776 - 1837)

- snažil se věrně zachytit skutečnou krajinu
- maluje děleným rukopisem a snaží se zachytit atmosféru
- nejslavnější obraz – VŮZ NA SENO